

T / De casibus reseruatis dioecesamis .C .3.

Sā sunt casus dioecesamis reseruati. Et primo in
fūma Pisani. C. Confessor. dī q̄ Bñdictus. xi. de
clarauit quatuor casus esse de iure a.v. de cōfue
tuōne. Primus. peccatum dericī. ppter qd incur
rit irregularitatē. Secund⁹ de mēdiarijs. Ter
cīus de peccato vbi est indicenda solepmis pnia
Quartus de excoicacōne maiori. Quintus de homi
cīo voluntario. Sextus de violacōne ecclastice
libertatis. Septimus de violacōne immunitatis
Octauus de falsarijs. Non⁹ de sortilegijs. Quia
illa extrauagans. Bñdicti vacat per de. dudū. de
sepulc. Ideo non pñt induci pro iure cōmuni. si
pie pñt credi q̄ sc̄; vir sapiens ipse Bñdict⁹ bñ
declarauit. Dicit tamē postea q̄ pñt Ep̄i in suis
Ep̄atib⁹ prout eis videbitur expedire reserua
re. a multomagis consiliū finodale a prouinciale
T Jo. an. ext̄ de pe. a re. C. Si ep̄us. li. vi. glo. 3. di
cit esse casus reseruatos. blasphemiam dei et sā
torum. a mēmōnium damdestine tractū inter
ditum alias ecclie esse. Dicit etiā q̄ solet Ep̄us
reseruare casus omnū publicorū criminū enor
mum. Oppressores filiorū cū p̄posito vel ex casu
Casus falsi testimonij. periurij. Incestus. corru
pcōm̄is momialium. coitus cum brutis. cuiuslibet
sortilegiū homicidij ethīs similiū. Hostiēj
in fūma que dī copiosa ponit omnes predictos

casus & addit. Itē de vīcō cōn naturam et mārie
cū brutis. Item si ipē ep̄us audīt confessionem
de aliquo pccō. & condūdit q̄ etiam de alijs enor-
mibus que s̄uetudo ḡnalis & sp̄alis ep̄is refuat
de iudicū ēi à quib; i quib; etiā ep̄i aliquotiens
mittūt pccōrem ad sedē ap̄licam pp̄t enormitatē
crimīnū. & aliquoties ad terrorē. Guīl. Spe. in
suo reportatorio vltra predictos casus addit. de
verberantib; p̄rem & matrē. de deflorantib; virgi-
nes vi oppressas vel seductas. de baptisantibus
pp̄rios filios sine nc̄itate. de tenentibus ad baptī-
sum s̄ue ad confirmacōnem pp̄rios filios sine
nc̄itate. de contrahēte m̄mōnū post votū casti-
tatis. de simoniacis in quo cunq; genē. de formica-
cōne cum iudea vel sarracena. de cōcipiente filiū
p adulterium quē vir credit filiū sū. de p̄curan-
te aborū in se vel alia. de cōhente m̄mōnū
post sponsalia iure firmata. de coeunte cum baptī-
sata ab eo. vel cuius confessionem audīt. de vſu
rarijs. de celebrante in altari non consecrato. vel
sine ornamento. vel sine iudūmentis. de celebran-
te non ieuno. In fine autem sic dicit. Ponere
tot casus nichil aliud ē pp̄t facerdotum potestate
restrīngere. Vnde breuiter dico. sacerdotes om-
nia posse in occultis quo ad forum penitenciale
que sp̄cialiter non sunt in iure ep̄is reseruata &
que non sunt ipsis sacerdotibus directe. vel per

aliquā oſequentiā inēdictā ar. ex. videat ſi et
de ſen. ex. nup hoc tamē fateor q̄ vbiq; graue
delictum fuerit vel enoyme ſupioris eſt iudicium
requirendum vñ etiā ppter caſus nouitatem vel
ambiguitatem. Id etiā fateor de oībus caſibus
in quibus ſic fieri eſt in qualib; ecclia conſuetum
Jo. de lig. in dekläratione quam fecit ſup decre.
Omnis vtriusq; dicit q̄ frēs p̄dicatores et mō
res poſt q̄ fuerint diocesanis preſentati p̄fit ab
omībus peccatis abſoluē. exceptis tñ ep̄is reſerua
tis in iure cōi. Probat aut̄ hoc ſic boſfacius. viij.
in conſtituōe ſup cathedrā. de ſepul. Inſ cetera
de confeſſoribus. q̄ntū ad frēs p̄dicatores a mō
res ſic dicit. Statuimus et ordinamus auſtroita
te p̄dicit aut̄ Magister p̄dicatorū a miſter
minorum. ḡnalis. vel aliis. de hoc ibidē p̄ coſtitu
cōnem p̄dicitam deputati ad p̄nīam prelatorū
p̄ ſe vel per alios ſe confeſſant a huūliter petant
ut frātres qui electi fuerint ad audiendas oſeffi
ones ſubditorum ſuorū. audire valeant de licētia
gratia a beneplacito eorundē platorū a ſequitur
ibidem. Si vero prelati hāc licētia exhibē recu
ſauerint. Nos illam ex nūc cōcedim⁹ frēbus ſic
electis de aplice potestatis plenitudinē. Ex quo fa
tis datur intelligi q̄ conditor canonis magis in
tendit q̄ magistri a ceteri p̄dicti prelatis ecclie
debitam reuerentia in hoc caſu exhibeant. q̄ ab

eis dictam licentia obtineant q̄ ea ab ipsis non
obtenta firmius p̄ istum canonē obtinet. ¶ Co-
cessa igitur h̄mōi licentia t̄ obtenta. oñdit papa
q̄uita sit auctoritas q̄ in foro pniali concedi. cum
dic̄it per h̄mōi concessionē non int̄endim⁹ fr̄ib⁹
ipsis p̄tātem ob hoc impendē ampliorē q̄ in eo
curatis seu sacerdotibus prochialibus est a iure
concessa. Sed f̄m Guīl. in reportō. in Rubrica
Super quib⁹ sit penitē ad Ep̄m remittend⁹. Sa-
cerdotibus prochialib⁹ est a iure accessum. q̄ in
occultis q̄uitum ad forū penitētiale p̄nit̄ im-
pōnere pniam de om̄i crīmē. exceptis casib⁹ ep̄is
reseruatis in iure ar. ex de iudi. At si clerici de-
sen. ex. Super. It hec auctoritas cōcedi per cōstitu-
tionem dictam fr̄atib⁹ predictis. ¶ De casib⁹ sacerdoti-
bus autem per cōsuetudinē; vel per Ep̄os reseruatis
quos hostien̄. et plures doctores ponunt coiter.
Idem Guīl. dicit. Tot casus ponere nihil aliud
est q̄ p̄tātem sacerdotum restrigere. que tamē
est sibi plenarie attributa. Vnde dico breuiter
sacerdotem om̄ia posse in occultis quantum
ad forum pniale que non sunt sp̄ecialiter in iure
reseruata ep̄is. vel q̄ non sunt ipsis sacerdotib⁹
directe vel per aliquam cōsequentā interdicta.
Habent enim sacerdotes prochiales p̄tātem t̄
iurisdictionem ordinariā super populu sibi om̄is-
sum ex de pe. et re. Omnis utriusq; Et licet Ep̄i

possint sibi reseruare certos casus. n. d. iñ. No
uo testamento. qui tamē optunt inferioribus
de iure ut dictum est. tamē hanc p̄tātem non
habet ḡnaliter seu simpliciter Ep̄i super eos f̄m
Quilh. durañ. nisi in duobus casibz; primo. dī
recte. ut cum aliq fuerint legitime deprehensi &
merito sint tali p̄tāte priuati. Alio mō. p̄ aliq̄
nuemētiā. ut cum talis casus euenerit i quo
ad utilitatē munem expeditat & tale casu sibi
retineat et alit non. Probat hoc. xxv. q. 1. c. de
ecclasticis sacramētis vñ priuilegiis. vbi dicit
gre. Si nrā defendim⁹. ita a singulis quib⁹sq;
ecclasticis sua iura seruam⁹. Nec cuilibet ḡtia
fauente vltra q̄ mereat īptior. Nec vlli hoc
qđ sui iuris est ambitu stimulāte denegabo. ri.
q. priouent. It sic ex predictis patet quid
tenēdum sit de casibz; q̄si īfinitis reseruatis p̄
quedā cōfilia p̄uincialia & sinodalia post pro
mulgacōem istius cōstitutōnis q̄ fere euacuāt
totā p̄tātem ipōꝝ fratrū & prochialiū cum sit
in vtrisq; plenarie attributa a iure. nec expe
diūt utilitati subditorū p̄mo ponūt eis laqueū
in via salutis. Sed quid. si aliqui vellent de
fendere & hmoi casus essent rōnabiliter reser
uati quātū ad ipōꝝ sacerdotes prochiales cū
de foro prelatorū sint & eoꝝ ordīnacōibz; sint
subiecti. nūq̄ fratres predicti sūt obligati ad

hmoi casus resuatos dicendum q nō. Nam
exempti sunt nec sūt ordinacōmb platoꝝ sub
ditū. ut ex de excess. prela. mīmis praua. Et ista
constitutio remouet et cassat om̄es cōfuetudi
nes et statuta facta q̄ ordinata cōtē pmissa. in
stitutōne vel alicui pmissorum. ſe. nos etenī.
¶ Cum igitur cōcedat hic quātum ad forum
pniale fratrib; ipſis illa auctoritas quā ha
bent sacerdotes parochiales a iure. qui est
ab om̄i crīmī. exceptis tamē casibus Ep̄is re
seruat̄ in iure ut dīctum est. manifestū est q̄
fratres predīti non tenentur ad hmoi casus
per statuta prouincialia et synodalia reserua
tos. cum non sint eorum ordinacōmb; subditū
ut dīctum est ymo negando ne ipſi frēs absol
uant in casib; reseruat̄ Ep̄is in iure. de oībus
alīs concessisse vīd̄. quia vnum negādo alterꝝ
concedere videtur. xxv. di. qualis. Nec possunt
plati hanc cōcessionem reuocare. nec etiā defal
care non directe negando eā dum ab eis petīt̄
quia negando ipam firmi per istū canonē ob
tinetur ut pat̄. ſe. Si vero. Nec prohibendo in
directe per aliquā sententia vel preceptum. ne
parochiam eoꝝ cōfiteātur eis. ut ex de p̄iule.
quanto. Nec per retencōnem multoꝝ casuum
ſicut dīctū est. quia hoc fīet in fraude isti legis
qd fieri nō deb̄; ut ex de conces. preben. Conſti.

¶ Sileat ergo hic Jo·mo·qui dicit q si Epus
potest artare p̄tatem ordinariam curatorū: p̄t
multomagis artare extra ordinariam ip̄oꝝ fra-
trū. Quod p̄ supiorem ceditur p̄ inferiorē arta-
ri seu reuocari non p̄t ut patz. xxi. di. Inferior
Et in Cle. de elec. romā. ¶ Ad constitutionem
autem Cle. de priuile. rel. Vbi dicit. q religiosi
in casibus sedi aplice aut locorum ordinarijs re-
seruatis quenq; absoluere non p̄sumant. Respo-
endum est. q intelligit hoc de reseruatis in iure
sicut intendit ista constitutio. Non autem de reser-
uatis per consuetudines vel statuta aliorū prela-
torum. quia ista remouet papa in constitutione
prefata. Et p consequens ut videat q̄cquid dicat
per antiquos vel modernos doc. de talibus casib;
per Ep̄os reseruatis totum reuocat p constitutio-
nem istam specialiter quantū ad dictos fratres
¶ Si enim constitutio posterior licet non faciat
mentionem de priori ip̄am reuocare noscatur. de
constitu. licet. li. vi. multomagis reuocare debet
dicta doctorum si in contrariū pmulgetur. hoc Jo
de lig. Nota tamē q presupposita ista declaracōe
jo. canq; vera. non tamen possent p hoc fratres
predicti absoluere a casibus reseruatis p sinoda-
les vbi esset annexa suā excommunicationis. quia de
iure communī absolutio ab excoicacōne pertinet
ad Ep̄m. ¶ Item. remanet ad huc res satīs

dubia. qui viz. sive casus qui in iure reseruantur
Epis directe. vel per aliquam conuentiaz a qui
bus alij vel ipsi frēs non possunt absoluē. scdm
eund. Jo. et quod vñus dicit reseruatū. alter di
cit non reseruatum. et ideo tucior via est si fieri
pot ut seruetur quod dictum ē in principio capli
Item ex tali licentia dispēsalō vel cōmutacō vo
tōrum vel iuramentorum. scdm omēs pertinet ad
diocesanos quedam tamē ex hīs ppe reseruan
tur. Dispensacō autē incertorū. quō vel qndo
ad Ep̄m pertineat. vide j. m. 2. pte. i. c. de resti.
Nota quod dicit Jo. an extra de offi. vica. sup
c. lc. in glo. q̄ si Ep̄us dedit vicarium gnalem.
et in mandato expressit aliq̄ de istis q̄ requiri
tur specialis. secuta generali clausula. et oia alia
q̄ per nos possimus et etiā si mandatū exigant
speciale Scdm hosti. satis viði. q̄ specialia pos
sit ad instar procuratoris. vt j. de p̄cu. quid agen
dum. Secus si aliquod de specialibz non fuisset
expressum. hec ibi. Quod videtur intelligendū
quantum est de virtute verborum et in foro con
tentioso. Nam si constaret de intentione conce
densis auctoritatem. etiam si aliquod speciale
non exprimeret in generali cōcessione; videtur
specialia concessisse. xxii. q. v. humane. Et idem
potest intelligi de licentia seu auctoritate data
ab Ep̄o vel prelato confessoribus.

De perficiā cōfessoris quā debet habere. 2. 2.

Vantum ad h̄. deb; confessor hrē scientiā q̄ sufficiat ad hoc opus debite exequendum
ut sciat discernē inter lepram & leprā. qd̄ multi p̄pliciter potest intelligi. Et primo scias discernē inter peccatū. cui annexa est aliqua sententia ex cōicacō vel interdicti quo ad om̄es. vñ etiā suspensiom̄ vel irregularitatis quo ad perso nas ecclasticas. Et peccatū. cui non est annexum aliqd̄ tale. aī primo casu si est ex cōicacō a iure sive cōi sive p̄ticulari fīodalium remittas eū ad suum diocesanū nisi esset casus se ap̄ reseruat̄. Si autem ex cōicacō sit data ab hōie: tunc nō valet diocesanus eum absoluē. n̄ eā tuliss. h̄ remittas eum ad illum qui tulit s̄niām. De h̄s tamen vide plenius infra i tractatu de ex cōicacō bus. Secundo scias discernere m̄ leprā p̄cī mortalis. et lepram peccati venialis. saltem quo ad consummā. Nam venialia quedā non sunt de necessitate confessionis. Et ideo non est necārium ita infistere inquisicōm̄ de numero et circumstāt̄ eorum sicut de alijs. Et dico de illis venialibz de quibusclarum est ip̄a esse venialia. Nam ubi dubium esset. an sc̄ eēt mōrē à veniale. sive ex ipso actu ī se. sive quā confitens nescit ita declarare. q̄ possit inde conclusio elic̄iz tunc diligēt̄ sūs est interrogandum. De lepra vero p̄cī